Greinargerð

Almennt
Deiliskipulagssvæðið er um 28 ha að stærð, þar af er heildarurðunarsvæðið 9,6 ha og er gert ráð fyrir allt að 500 tonnum af almennum úrgangi árlega til urðunar. Urðunarstaðurinn er að öllu leyti í landi Snartarstaða II, sunnan við Sandhaug og vestur af Viðarási, um 2 km norðaustan Kópaskers. Svæðið er um 2 km austur af strandlengjunni við Öxarfjörð og rétt austan við þjóðveginn sem fer um Melrakkasléttu.

Forsendur
Landið er í um 20 m hæð yfir sjó á sléttum gróðurvana melum. Hér var áður flugvöllur en notkun hans var hætt fyrir 30 árum þegar nýr völlur var tekin í notkun nær Kópaskeri. Svæðið er á flötu landi norðaustan Kópaskers með Leirhafnarfjöll í austri og Snartarstaðanúp í norðri. Snartastaðalækur rennur frá Leirhafnarfjöllum og þaðan skammt frá urðunarstaðnum á leið til sjávar sunnan við Kópasker. Þann 1. janúar 2013 voru íbúar Kópaskers 122 talsins. Þjónustusvæði urðunarstaðarins flokkast sem afskekkt byggð sbr. skilgreiningu reglugerðar um urðun nr. 738/2003. Urðunarstaðurinn nýtur því undanþágumöguleika sem tilgreindir eru í 25. gr. reglugerðarinnar varðandi: vöktunarákvæði, sýnatökur, starfsleyfistryggingu, botnþéttingu og gassöfnun. Umhverfisstofnun tekur á þeim málum í starfsleyfi.

Urðunarstaðurinn hefur þegar verið nýttur fyrir almennan úrgang í 10 ár og fyrir sláturúrgang í 14 ár. Framtíðaráætlun fyrir svæðið hljóðar upp á að urða 500 tonn á ári (250 tonn af almennum úrgangi og 250 tonn af sláturúrgangi) miðað við fullnýtingu á starfsleyfi. Gert er ráð fyrir nýtingu á svæðinu til næstu 30 ára, eða til ársins 2043.

Endanleg lokun og frágangur svæðisins verður unnið samkvæmt áætlun og fyrirmælum Umhverfisstofnunar.

Lýsing á framkvæmdum
Urðunarstaðurinn skiptist í tvö svæði. Gert er ráð fyrir að hægt sé að vinna þau jafnhliða, eftir aðstæðum hverju sinni. Svæði 1 er rúmlega 4,6 ha og svæði 2 er tæpir 5,0 ha. Vinna skal reitina frá suðri til norðurs. Á svæði 1 hefur urðun þegar farið fram og á uppdrætti er það svæði afmarkað *Eldra svæði frágengið*. Frágengið svæði er um 3,2 ha að stærð.

Urðun fer fram á þann hátt að reinar eru grafnar, allt að 4 m á dýpt og uppgröftur settur meðfram reinum til síðari notkunar. Reinin er síðan nærri fyllt með almennum úrgangi og uppgreftrinum mokað yfir þannig að yfirlag sé a.m.k 1 m á þykkt. Úrgangur sem lagður hefur verið í reinina er hulinn samdægurs til að hindra fok og ágang meindýra. Eftir að reinum hefur verið lokað endanlega verður urðunarsvæðið mótað á þann hátt að ásýnd svæðisins falli vel að nánasta umhverfi. Nyrst á svæðinu er staðsett tímabundið móttöku- og geymslusvæði fyrir brotajárn. Norðan við svæði 2 er aðstaða fyrir skotæfingar.

Íbúabyggð
Fjarlægð frá urðunarstað að næsta íbúðarhúsi er um 1880 m. Það eru íbúðarhúsin að Snartarstöðum II og að Klifurgötu 14, Kópaskeri.

Vegir
Um 130 m eru frá svæðinu að þjóðvegi nr. 85, Norðausturvegi, og er aðkoma að svæðinu frá honum.

Byggingarreitir
Byggingarreitur A er 70x55 m eða 3850 m². Gert er ráð fyrir möguleika á byggingu 50 m² þjónustuhúss og vélageymslu allt að 300 m². Byggingarreitur B er 70x54 m eða 3780 m². Þessi byggingarreitur tilheyrir skotæfingasvæðinu og gert er ráð fyrir að hér rísi æfingarskýli (3-4 stk). Innan beggja byggingarreita er staðsetning húsa frjáls.

Skotæfingasvæði
Vestarlega á svæðinu er skotæfingasvæði. Heimilt er að reisa tvo æfingavelli fyrir haglabyssuskotfimi skv. viðurkenndum reglum Skotíþróttasambands Íslands. Við staðsetningu vallanna þarf að gæta að 100 m öryggissvæði í skotstefnu.

Umhverfisskýrsla

Inngangur
Deiliskipulag urðunarstaðarins við Snartarstaði norðan Kópaskers lýsir áætlun um áframhaldandi rekstur fyrir móttöku og förgun á almennum úrgangi, með það að markmiði að endurnýja starfsleyfi. Urðunarstaðurinn hafði starfsleyfi, útg. 9.12.2002, fyrir meðhöndlun á allt að 500 tonnum á ári af neyslu- og rekstrarúrgangi og gilti það til 9.12.2012. Megin þjónustusvæði urðunarstaðarins er dreifbýli Norðurþings, fyrrum Öxafjarðarhreppur, Kelduneshreppur og Raufarhafnarhreppur.

Staðhættir á urðunarsvæði:
Melrakkasléttan er láglend og flöt, nema austan og vestan megin þar sem lágir móbergshryggir og stök móbergsfjöll teygja sig frá fjalllendinu og óbyggðunum á Öxarfjarðarheiði og þar sunnan við. Náttúrufar svæðisins einkennist af þeim norðlægu hafstraumum sem leika um Melrakkasléttuna. Sléttan er vel gróin og jarðvegsþekja yfirleitt samfelld, nema í nágrenni móbergsmyndana. Uppblástur er ríkjandi og berir melar áberandi, t.d. í nágrenni urðunarstaðarins. Urðunarstaðurinn er þar sem gamli flugvöllurinn fyrir Kópasker stóð, í um 20 m hæð yfir sjó á sléttum gróðurvana melum. Gamli flugvöllurinn var aflagður fyrir um 30 árum og nýr gerður enn nær Kópaskeri. Svæðið er á u.þ.b. miðri 3-4 km breiðri flatneskju norðaustan Kópaskers, sem afmarkast af móbergshryggnum Leirhafnarfjöllum í austri og móbergsfjallinu Snartarstaðanúp í norðri. Snartastaðalækur rennur frá Leirhafnarfjöllum og þaðan skammt frá urðunarstaðnum á leið til sjávar sunnan við Kópasker.

Tengsl við aðrar áætlanir
Deiliskipulagið er í samræmi við aðalskipulag Norðurþings 2010-2030 sem undirritað var af umhverfisráðherra þann 22. desember 2010. Aðalskipulagið nær til þéttbýlis og dreifbýlis og þar er urðunarstaðurinn að Snartarstöðum II skilgreindur sem sorpförgunarsvæði, S1. Þar er gert ráð fyrir að sorpförgunarsvæðið geti nýst út skipulagstímabilið. Á aðalskipulagi er einnig sýnt skotæfingasvæði, merkt O12.
Þá tekur nýtt deiliskipulag mið af landsáætlun um meðhöndlun úrgangs 2004-2016 sem gefin er út af Umhverfisstofnun.

Aðrir kostir
Nokkur hundruð kílómetrar eru til næstu urðunarstaða sem þjónustað geta svæðið og flutningur úrgangs þangað því dýr og mengandi. Brennslustöð er á Húsavík en stór hluti úrgangsins sem til fellur er ekki brennsluhæfur og er fjarlægð þangað einnig mikil. Aukin flokkun og endurvinnsla hefur sín takmörk og leysir því förgun ekki af hólmi.

Umhverfismat
Þar sem áætlað er að urða minna en 500 tonn af úrgangi á ári á urðunarstaðnum er framkvæmdin ekki háð mati á umhverfisáhrifum framkvæmda sbr. lög nr. 106/2000, viðauka 1 en er tilkynningaskyld skv. tölulið 11.b. í 2. viðauka laganna.
Fyrir urðun í flugbrautinni (svæði 1) liggur fyrir matsskýrslan frá árinu 1998: Urðun sorps í gamla flugvöllinn við Kópasker - Mat á umhverfisáhrifum, unnin fyrir Öxarfjarðarhrepp af Benedikt Björgvinssyni. Einnig liggur fyrir skýrslan: Jarðfræðikönnun vegna sorpurðunar við Kópasker eftir Halldór G. Pétursson, Náttúrufræðistofnun Íslands frá júní 1997. Urðun á svæði 2 er tilkynningaskyld til ákvörðunar um matsskyldu samkvæmt tölulið 11.b og 13.a í 2. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum.
Þjónustusvæði urðunarstaðarins flokkast sem afskekkt byggð, sbr. skilgreiningu reglugerðar um urðun nr. 738/2003. Í henni segir að það sé sú byggð þar sem íbúar eru ekki fleiri en 500, íbúar á hvern ferkílómetra eru ekki fleiri en fimm og fjarlægð til næsta þéttbýlisstaðar þar sem íbúar eru minnst 250 íbúar á ferkílómetra er ekki undir 50 km. Urðunarstaðurinn nýtur því undanþágumöguleika sem tilgreindir eru í 25 gr. reglugerðarinnar varðandi: vöktunarákvæði, sýnatökur, starfsleyfistryggingu, botnþéttingu og gassöfnun. Tekur Umhverfisstofnun á þeim málum í starfsleyfi.

Áhrif á grunnvatn:
Vestan urðunarstaðinn er þekkt sprungukerfi í berggrunninum og liggur það eftir endilangri vesturströnd Melrakkasléttu. Bergrunnurinn er ungur og lekur. Við jarðfræðiúttekt kom í ljós að á urðunarsvæði eru 5-10 m þykk laus jarðlög ofan á berggrunninum og hluti þeirra er þéttur jökulruðningur með lága lekt og góða síun. Grunnvatnsstraumar hérlendis eru oftast í stefnu lækkandi lands og til sjávar. Nærri yfirborði sveigja þeir oft að ám eða lækjum. Á svæðinu við urðunarstaðinn eru þeir taldir sveigja í átt að Snartarstaðalæk. Rennsli hans nemur nokkrum tugum sekúndulítra. Sýni hafa verið tekin úr honum neðan við innrennslisstefnu frá urðunarstaðnum í samráði við eftiritsaðila og hafa mæliniðurstöður ekki gefið til kynna áhrif vegna sigvatns. Lítil hætta er talin á að sigvatn geti mengað vatnsból Kópaskers sem eru í a.m.k. 6 km fjarlægð við Katastaðafjall. Grunnar tjarnir eru um 1 km vestan við urðunarsvæðið nær sjó. Ekki er talið að grunnvatnstraumar liggi frá urðunarsvæðinu að þeim. Engin nýting er á grunnvatni á nærsvæði urðunarstaðarins. Vöktun verður áfram í Snartarstaðalæk og komið verður upp þremur grunnvatnsbrunnum umhverfis urðunarsvæðið til að mæla grunnvatnshæð og taka sýni. Þá verður sérstaklega gætt að því að á urðunarstaðinn berist ekki úrgangur sem inniheldur spilliefni eða annan úrgang með hættulegum efnum s.s. olíum eða þungmálmum. Talið er að urðunarstaðurinn geti haft talsvert neikvæð áhrif á grunnvatn næst honum, en þar er engin nýting á grunnvatninu. Þegar komið er lengra frá eru áhrifin óveruleg.

Áhrif á gróður og dýralíf:
Svæðið umhverfis urðunarstaðinn er að mestu ógrónir melar og klappir og hefur verið unnið að uppgræðslu á svæðinu vegna uppblásturs. Dýralíf í næsta nágrenni urðunarstaðarins hefur ekki verið kannað sérstaklega en það er talið fábreytt. Talið er að urðunarstaðurinn hafi óveruleg áhrif á gróður og dýralíf. Urðunarreinar verða á svæði sem þegar hefur verið raskað verulega. Einhver fugl mun væntanlega sækja í urðunarsvæðið en dregið verður úr því eins og kostur er með daglegri hulu jarðvegs á úrganginn og öðrum lausnum ef þurfa þykir.

Áhrif á fornleifar:
Ekki er vitað um neinar fornleifar á urðunarsvæðinu enda hefur svæðið sem urðað verður á verið raskað. Verði vart við hugsanlegar fornminjar við gröft á urðunarreinum verður verk stöðvað og Minjastofnun Íslands strax tilkynnt um þær.

Áhrif á samfélag:
Urðunarstaðurinn mun hafa talsvert jákvæð áhrif á samfélagið þar sem hann mun skapa nokkra vinnu fyrir sveitina og jafnframt koma í veg fyrir neikvæð áhrif flutninga úrgangs til fjarlægra móttökustaða. Áfram verður stuðlað að flokkun úrgangs, endurnýtingu og endurvinnslu eins og kostur er.

Áhrif á landslag og ásýnd lands:
Efni sem grafið er út fyrir urðunarreinum er notað aftur í hulu yfir úrgang og því dreift jafnt yfir svæðið svo hækkun lands verði einungis um 1-2 metrar. Landslag eða ásýnd breytist því óverulega. Breyting sem verður á landinu, sérstaklega á rekstrartíma, verður þó sýnileg af þjóðveginum sem liggur aðeins 100-200 metra vestan við svæðið.

Eftir lokun urðunarreina verður gengið frá þeim með landmótun, þannig að svæðið falli sem best að umhverfinu. Svæðið verður svo ræktað upp með plöntum sem hæfa gróðri í nágrenni urðunarstaðarins. Fok úrgangs frá urðun getur orðið vandamál sé ekki rétt að verki staðið. Komið verður í veg fyrir það með stöðvun rekstrar í sterkum vindi, girðingum og reglubundnum þrifum svæða. Þá kemur til greina að koma fyrir tímabundnum jarðvegsmönum til að mynda skjól vegna foks og draga úr sýnileika urðunar. Áhrif á landslag og ásýnd verða því óveruleg.

Áhrif á loft:
Lykt er oft af hluta þess lífræna úrgangs sem fer inn á urðunarstaðinn. Sérstaklega verður gætt að því að slíkur úrgangur sé ekki urðaður þegar vindátt stendur á byggð. Metangasmyndun ætti að verða fremur lítil á urðunarstaðnum þar sem þykkt úrgangs í reinum er lítil og aðgengi súrefnis inn í reinar nokkuð mikið gegnum gljúp sand- eða malarefni. Áhrif á loftgæði verða því óveruleg. Nokkur gasmælirör eru nú í eldri rein. Þau verða notuð til mælingar ef þurfa þykir.

Samantekt og niðurstaða
Fyrirhugað er að urða allt að 500 tonn á ári af almennum úrgangi á urðunarstaðnum og því er deiliskipulag nú lagt fram vegna endurnýjunar á starfsleyfi. Að öðrum kosti þarfi að flytja úrganginn um langan veg til annars förgunarstaðar. Sveitarfélagið mun áfram stuðla að bættri og aukinni flokkun úrgangs, endurvinnslu og minni urðun.
Urðunarreinar eru nú og verða staðsettar í aflagðri flugbraut og með jaðri hennar, á svæði sem er þegar raskað. Landform svæðis breytist óverulega til lengri tíma litið og með samhliða uppgræðslu gæti ásýndin batnað. Áhrif á grunnvatnsgæði gætu verið talsvert neikvæð næst urðunarstaðnum en talið er að þau séu óveruleg fjær þar sem grunnvatn kemur fram í yfirborðsvatni. Áhrif á gróður og dýralíf verða óveruleg. Áhrif á fornleifar eru engin og áhrif á loft óveruleg. Talsvert jákvæð áhrif verða samfélagið vegna urðunarstaðarins.
Gert er ráð fyrir mótvægisaðgerðum vegna áhrifa á ásýnd, lyktar og foks, vöktun á sigvatni og möguleikum til vöktunar á gasmyndun .

Heimildir
Halldór G. Pétursson, Jarðfræðikönnun vegna sorpurðunar við Kópasker, Náttúrufræðistofnun Íslands, 1997.
Benedikt Björgvinsson, Urðun sorps í gamla flugvöllinn við Kópasker - Mat á umhverfisáhrifum, janúar 1998.

Hnitaskrá

Hnit fyrir lóðarmörk

Nr.	X	Y
1	615528,0	650633,0
2	615651,0	650028,5
3	615811,2	649456,1
4	615765,1	649334,8
5	615783,2	649213,1
6	615710,0	649196,0
7	615589,3	649385,5
8	615332,0	650578,0

Hnit fyrir aðkomuveg

Nr.	X	Y
9	615347,6	649888,8
10	615348,7	649883,9
11	615474,8	649916,2
12	615475,9	649911,3

Hnit fyrir byggingarreitum

Nr.	X	Y
13	615483,5	649923,2
14	615537,3	649934,8
15	615468,8	649991,6
16	615522,5	650003,2
17	615597,8	650016,0
18	615650,4	650028,3
19	615581,8	650084,2
20	615634,4	650096,5

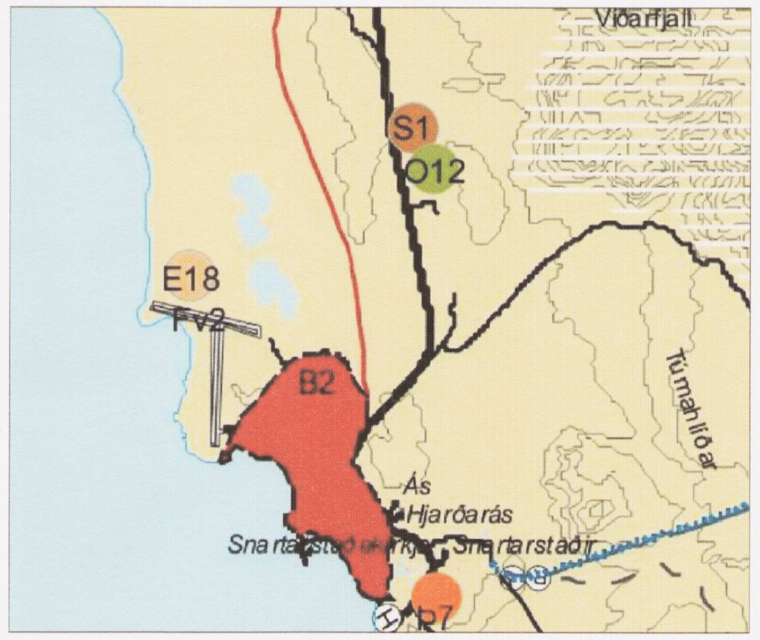

Úr aðalskipulagi Norðurþings 2010-2030
Urðunarstaður er merktur S1 og skotæfingasvæði er merkt O12

SKÝRINGAR

- LÓÐARMÖRK/GIRÐING
- BYGGINGARREITIR
- MÖRK SKIPULAGSSVÆÐIS
- URÐUNARSVÆÐI
- ELDRA FRÁGENGIÐ URÐUNARSVÆÐI

Samþykktir

Auglýsing um gildistöku deiliskipulagsins var birt í B-deild Stjórnartíðinda

þann ____________ 2013

Deiliskipulag þetta, sem auglýst hefur verið samkvæmt 41. grein Skipulagslaga nr. 123/2010 var samþykkt í

Skipulags- og umhverfisnefnd:

þann 15/1 2014

Bæjarstjórn:

þann 21/1 2014

Tillagan var auglýst frá 7/11 2013

með athugasemdafresti til 19/12 2013

Bergur Elías Ágústsson

(undirskrift)

Urðunarstaður Kópaskeri

Sorpsamlag Þingeyinga

Tillaga að deiliskipulagi

MÆLIKVARÐI	BLAÐSTÆRÐ	TEIKNINÚMER
1:5000	A2	4478-004DSK
HANNAÐ:	**DAGS.**	**ÚTGÁFA**
óá, ácg	23. sept 2013	001/001

EFLA VERKFRÆÐISTOFA
Sími: 412 6000 www.efla.is

O:\S\Sorpsamlag Þingeyinga Ehf_4478\004_Urðunarstaður Sorpsamlags Þingeyinga\01_Urðunarstaður Kópaskeri\Deiliskipulag\03_Deiliskipulagstillaga_vinnsla\4478-004 DSK Kopasker Urdun 2013_05_03.dwg